KARİKATÜR

Tarih — Korkma kızım, ben bu yollarda yürümiye o kadar alıştım ki, seni de bir sene tehlikesizce taşırım!..

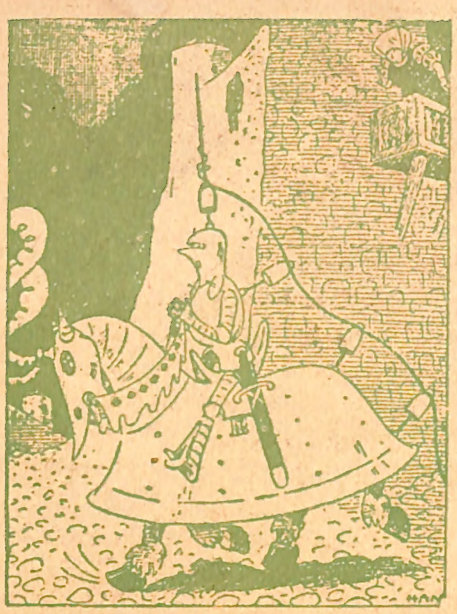

ORTAÇAĞDA:

Şövalyenin karısı — Sevgilim, paratonerinin bozuk olup olmadığına dikkat ettin mi? Hava fena, tepene yıldırım düşmesin!...

VENEDİKTE:

Sabırsız âşık — Gondol bulamadım. Dalğıç elbisesi giyip yayan geldim!..

YUNUS BALIKLARI ARASINDA

Dişi Yunus balığı — Bu keşfime ne dersin. İşte halis vantilâtör. Hele sıcak havalarda bana dua edeceksin!..

SU BASKNI:

— Otomobilde misiniz?..
— Hayır bisiklet eyiz!...

ŞİŞMANIN DERDİ:

— Vay canıma, yüz yirmi kilo eksik, ortadan kaybolmuşum da haberim yok!

Dikkatli bir çocuk acemi biniciye — Amca amca.... Atınızı unuttunuz... Atınızı!...

Ahenk ve Mandolin

Zarif, sağlam ve ucuz olduğundan memleketin her tarafına gönderilmektedir. İhtiyaçlarınızı ve kataloğumuzu isteyiniz.

Eskişehir: Ahenk çıkaran S. SUAD

Atletik hututunuzu muhafaza ediniz

Şişmanlıkla mücadele ediniz ve bunun en iyi çaresi olan SHORT LİNİA yı giyiniz. Dalmi masajının tesirile yağlı tabakayı giderir. Hususi elâstiki bir trikodan yapılmış olan SHORT LİNİA adi bir külot gibi yıkanır.

Fiyatı: 10 liradan itibaren.

Satış yeri yalnız:

J. ROUSSEL

Paris, 166 Bd. Haussmann
İSTANBUL, Beyoğlu
Tünel meydanı 12 No. lu.

Mağazamızı ziyaret ediniz veya 18 No.lu tarifemizi isteyiniz.

N. 105 CİLT: 5 YIL: 3 FİATI 10 KURUŞTUR 1 İKİNCİ KÂNUN 1938

KARİKATÜR

SAHİBİ: SEDAT SİMAVİ

İdarehanesi:

İstanbul. Ankara caddesinde hususî daire. Posta kutusu: İstanbul 103

ABONE ŞARTLARI:

Türkiye için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruş. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400 kuruştur.

✻ CUMARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ VE EDEBİ MİZAH GAZETESİ ✻

YILBAŞI HEDİYELERİ:

Harp — Al yavrum, bunlar merhum ...ederin 1937 tarafından sana miras kaldı!...

— Anlamadınız galiba matmazel, hediyelik bir şey istiyoruz...
— Maalesef bundan daha fena malımız yok madam!...

İSTATİSTİĞE DAİR..

Yaşlı bir dostum dedi:

— Zamanımızda her şey kolaylaştı. Birisinin aklında biraz bozukluk gördük mü hemen bir otomobile atıp Bay Mazhar Osman'ın muayenehanesine götürüyoruz. Mütahassısımızın odasına girildiği zaman, insan kendini evvlâ asrî bir hırdavatçı dükkânında zanneder. Camekânlarda, masaların üstünde pırıl pırıl âletler, barometreye, otomobil taksisine, saate benzer çeşit çeşit makineler, mini mini parlak çekiçler, tokmaklar, maşalar vesaire... Bunlar insanın akıl derecesini ölçmek için icat edilmiş dâhiyane terazilerdir.

Profesör hastasını bir koltuğa oturtur, bir kanapeye yatırır, bir takım lâmbalar, dürbinlerle gözlerinin içine bakar «Besbelli oradaki bizim farkedemediğimiz bir delikten beyninin içini görür» elektrikli maşalarla parmaklarına dokunur, mini mini tokmaklarla diz kapaklarına vurur ve neticede hastanızın kafa tahtalarının tamam veya eksik olduğunu yüzde yüz isabetle tayin eder.

Bizim zamanımızda ilim bukadar ilerlemiş değildi. Birisi konuşurken lâkırdısının arkasını getirememek, sebepsiz yere gülmek yahut kızmak, evinin kirasını vermekten âciz bulunduğu sırada han, hamam almaktan bahsetmek, rehinsiz borç vermek veyahut senetsiz bir borcu ödemek gibi pek hayıra yorulmıyacak alâmetler göstermiye başladığı zaman, mahallenin ihtiyarları huzurunda bir imtihana çekilirdi.

Muayene usulü gayet basit idi. Deliliğinden şüphe edilen kimseye bir koyun postekisi getirtilir: «Birader sana

TAM LÜZUMLU SIRADA:

Üstat romancımız Reşat Nuri mümeyyizliğe çağırıldı. Gitti. Kozmoğrafya dersini sınavlıyorlardı. Üstat «Bir sual de ben sorayım» dedi ve sordu:

— Evlâdım, söyle bakalım insanlara güneş mi faydalıdır, ay mı?

Delikanlı kıvır kıvır ensesine toplanmış saçlarını parmaklarile tarıyarak şıpın işi cevap verdi:

— Elbette ay daha faydalıdır, bay sınavcı, zira geceleri doğar. Yani ya tam ışığın lâzımlı sırasında...

KESTİREMİYORMUŞ

Üstat İbrahim Alâettin bir ahbabına gitmişti. Salon kalabalıktı. İlerde bir genç kızın etrafını aldıklarını, hararetli hararetli konuştuklarını, zavallının da kıpkırmızı olarak arzı itizar ettiğini farkedince meraklandı:

— Ne oluyor? Diye sordu, kızcağızdan ne istiyorlar?

— Şarkı istiyorlar.

— Söylese de kurtulsa ya!

— Kalabalıktan sıkılıyormuş.

— Vah, vah, tecrübesiz kızcağız, kimsenin dinlemiyeceğini kestiremiyor.

zahmet olacak ama otur da şunun tüyünü sayıver» denirdi.

Adamcağız şayet: «Çocuk musunuz yahu... Saçlı sakallı adamlar benimle alay mı ediyorsunuz? Hiç postekinin tüyleri sayılır mı? Diye cevap verirse, akıllı olduğuna hükmedilir. Yok eğer böyle yapmaz da «Baş üstüne..» diye hemen işe başlarsa, elleri ayakları bağlanarak meşhur Toptaşı tımarhanesine götürülürdü.

Siz yenilerin istatistik dediğiniz ve asrın en ehemmiyetli ilimlerinden biri addettiğiniz şey yok mu? Hatırınız kalmasın ama, bu istatistik denilen işle uğraşanlar bana daima bizim neslin posteki saymıya kalkan kafadan gayri müsellâhlarını hatırlatmıştır.

Gülmiye başladım. İstatistik kadar ehemmiyetli ve kıymetli bir şeyi idrak edemiyen bir eski zaman kafasına gülünmez de ne yapılır. Fakat ayni zamanda cevap da vermekten kendimi alamadım.

— Öyle söyleme, vardır, istatistiğin çok faydaları vardır.

İhtiyar dostum gözlerini açtı:

— Bana bunları izah edersen minnettar olurum.

Söze başlamadan önce üstüste birkaç kere öksürdüm. Birçok şeyler vardır ki, hakikatleri gün gibi âşikârdır. Fakat izahlarına gelince nedense insan benim gibi üstüste birkaç kere öksürür.

— Meselâ, dedim, meselâ bir şehir herhangi neviden bir belâ ve felâketin hakikî miktarını öğrenirse o felâketten kurtulmak için tedbir alınır.

İhtiyar dost, düşüne düşüne cevap verdi:

— Meselâ Maslak yolunda bir ağaç vardır. Otomobil denen âlet çıktı çıkalı her hafta bu ağaca bir veya birkaç otomobil veya otobüs çarpar, bir veya birkaç kimse sürat uğuruna ölür yahut sakatlanır. Tarihteki meşhur Şecir ve kavak ile Karagözdeki Kanlı kavak bu ağacın yanında çocuk oyuncağı gibi kalır.

Bu yolda parçalanan, ölen biçarelerin sayısı, elbette polis sicilinde ve istatistiğinde mukayyettir. Dediğin doğru olaydı ve insanda uğradığı felâketten ibret almak kabiliyeti mevcut bulunsaydı, hangi babayiğit bu yolda otomobil sefasına çıkar, yahut böyle bir sefaya resmen ruhsat verirdi?

— Yok, yok, böyle söylemeyin, dedim, bilmek biraz başarmak demektir.. İnsan ölümün nereden geldiğini iyice farkederse elbet er geç uyanır.

İhtiyar yine güldü:

— İnsanların kaçta kaçı otomobilin altında veya üstünde ölüyor dersin...

— Vallâhi bu hususta elbet istatistikler yapılmıştır. Fakat benim bunlardan malûmatım yok... Malûm ya, hayat gailesi...

— Peki ne tahmin edersin?

— Belki üç yüzde, yahut beş yüzde biri...

— Şimdi bir sual daha... Acaba insanların kaçta kaçı yatağında ölür?

— Onu da söyliyemiyeceğim.

— Canım, şöyle bir tahmin...

— Herhalde yüzde yetmiş yahut sekseni....

— Sana bir sual daha soracağım. İnsanların üç, dört yüzde birinin öldüğü yerden mi kaçmak daha akıllıca bir harekettir, yoksa yüzde yetmiş yahut sekseninin mi?

— Elbet yüzde yetmiş yahut sekseninin öldüğü yerden...

— Mademki yatak otomobilden bir kaç bin defa daha fazla insan hayatının sönüp bittiği yerdir. O halde neden yataktan korkmuyorsun da otomobilden korkuyorsun?

Hulâsa, sizin istatistiğinizden insan için bir ibret dersi çıkmasına imkân olsaydı, insanların gecelerini sütçü beygiri gibi sokakta ayak üstünde uyumakla geçirmeleri icap ederdi.

KARİKATÜR

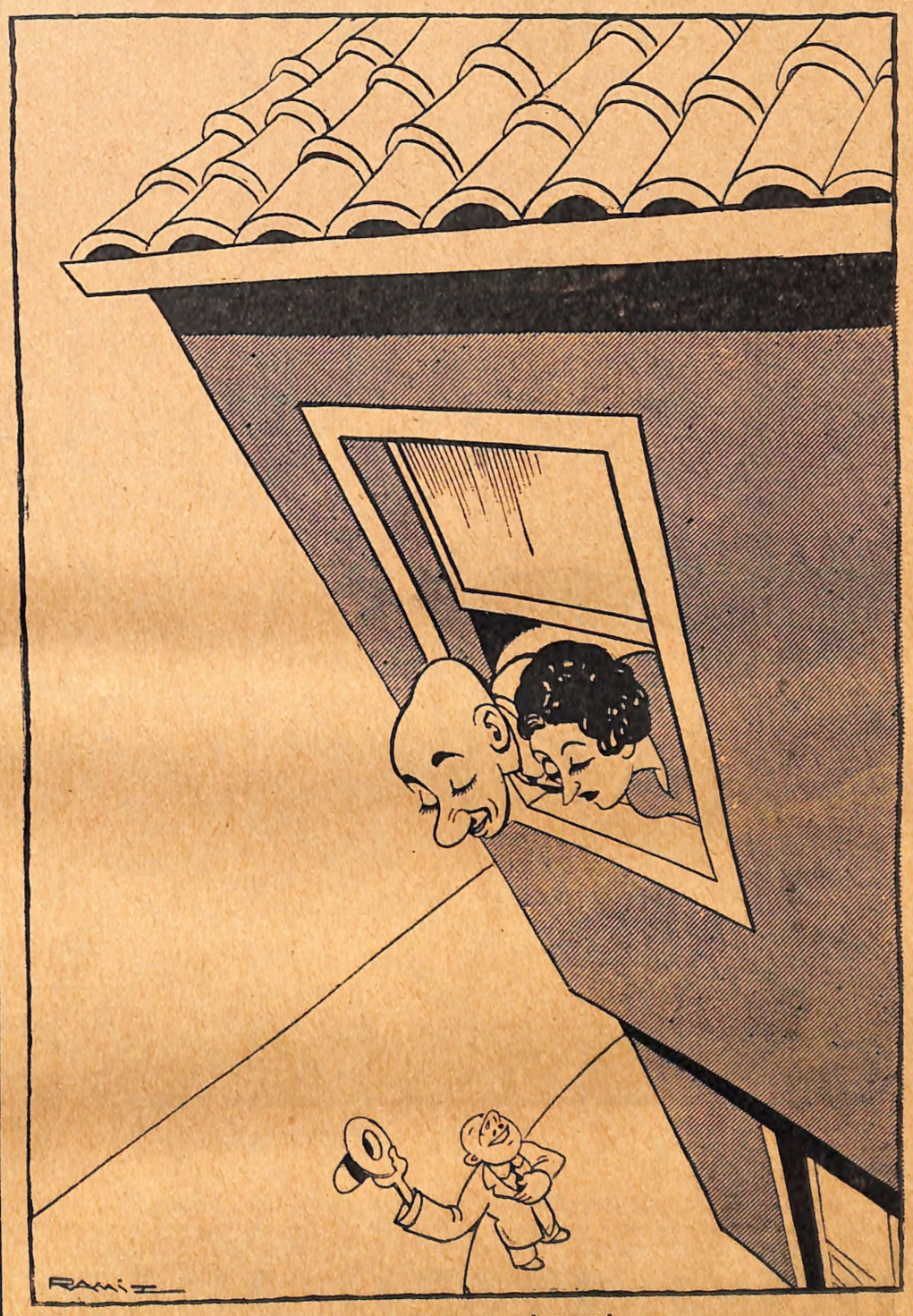

PİYANGO (PARA) ZİTLERİ:

— Tebrik ederim bayım, piyangonun büyük ikramiyesi size çıkmış... Müjdemi almıya geldim...

— Siz kimsiniz?..

— Yabancı değil, kazanan biletin numaralarını dizen mürettibin damadıyım!...

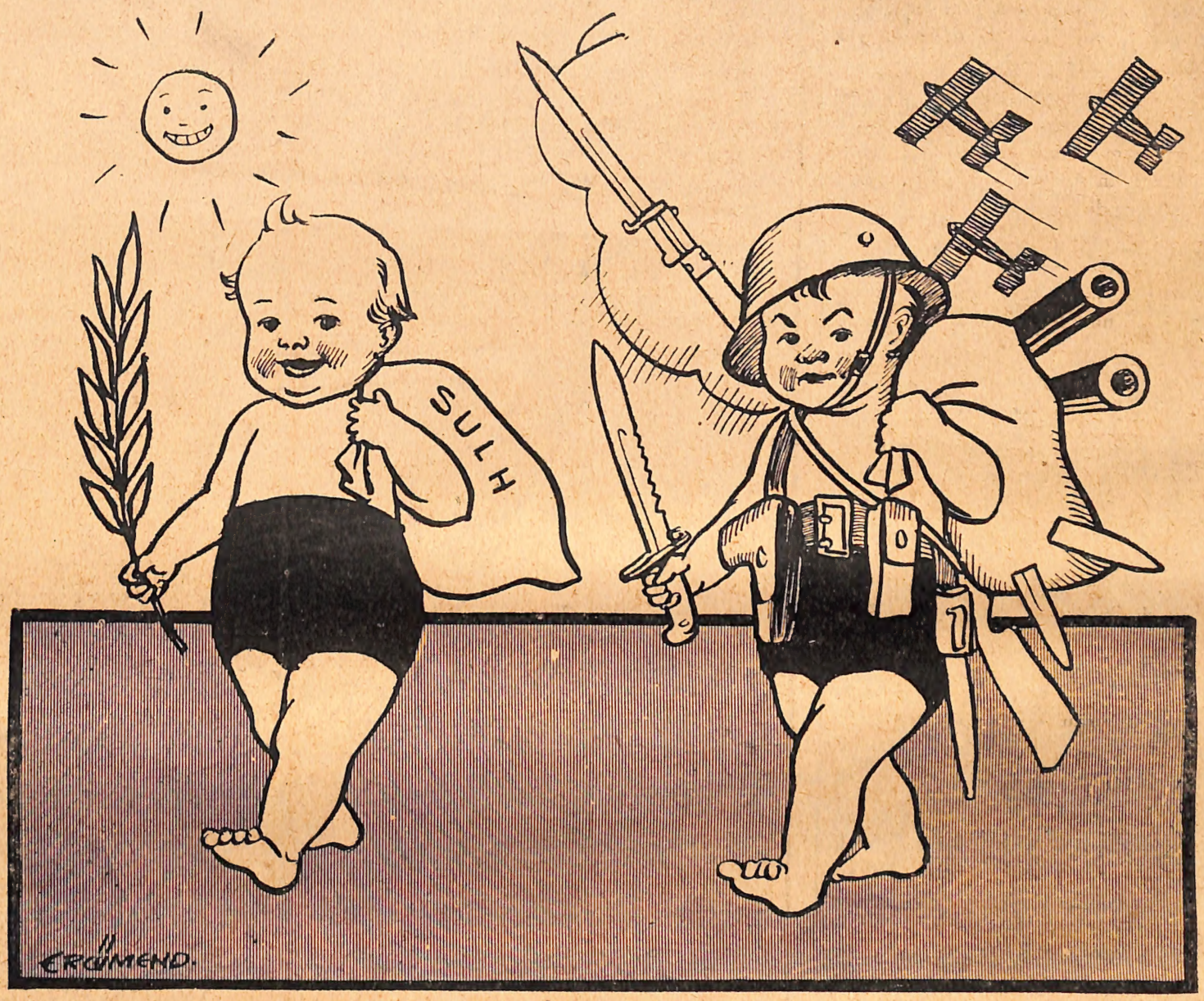

MÜSABAKALAR:

Sulh — Haydi koşalım...
Yeni sene — Beni sürat müsabakası için değil, dövüş için hazırladılar... koşamam!...

DÖRT AYAKLI ADAM: NUHARRİR

Geçen hafta bu serinin birinci ve en parlak numarası olan «Dört ayaklı zengini» yazmıştım. Bu hafta da ayni fasileden muharrir hazretlerini yazıyorum:

Paşa amcası, esdikayı bendegândan Tahta sakal Zemzem paşa idi. Üstat gözünü dünyaya Serencebey yokuşundaki koca konakta açtı. Dili peltek peltek konuştuğu için, padişah artığı yedi. Ayakları köstekli olduğundan himmeti hazır olsun Babacafer hazretlerinde tesbihten geçirildi. Elifbayı söker sökmez kendini hıfza verdi. Başı ağrıdıkça Kurşuncu Hacı Hatice hanım tepesine kurşun dökerdi. Piyanoda Abdülhamidin marşını çalar, amca beyin gözlerini yaşartır, yanık sesile Mevlûtan parçalar okuyarak büyük hamfendinin içini ferahlatırdı. Daha bacak kadar iken (Padişahım çok yaşa) diye feryada başlayınca koca köşkün camları zınğırdardı.

Paşa amcanın resmen dalkavukluğunu yapan bir Sıdkı efendi vardı. Ondan mek parmak Aruz öğrenmişti. Bıyıkları terliyerek ayağında tulumbacı yemenisi, dizinde tulumbacı dizliği duracak yaşa gelip, amca paşanın haftadan haftaya ihsan ettiği iki çil kuruş, masarifini karşılıyamaz olunca, bu Aruz vezni iyiden iyiye işine yaramış, kasideler, methiyeler döşenmiye başlamıştı. Edebiyata hulûlü işte bu yüzden vukua geldi. Kolay iş diye tarafını bulup Sabah gazetesine girdi. Cülûslarda, bayramlarda halifei rüyi zemine ömür uzunluğu dileyen ve yaldızlı mürekkeple basılan methiyeler donatmıya, tarihler düşürmiye girişti.

Çiçekçi sokağında peydahladığı matmazel Lili adındaki Lehli âşifteden tek tük öğrendiği Fransızcayı ilerletti. Okuduğunu sezer bir hale getirdi. Gazeteciliği defedip Hariciyeye atlıyacağı sırada hürriyet kopuverdi. Genç olması, frenkçe bilmesi işine yaradı. İlk ağızda mantar gibi bitiveren gazetelerden birine kapılandı. İttihat ve Terakkiye arka verdi. Kızıl sultan aleyhine döşenilen en ateşli makaleleri bizzat kaleme aldı. Emsalinin beygir sırtında halka hürriyet anlatarak sokak sokak dolaştığını görünce, paçalarını sıvadı. Koluna bandaj, göğsüne kokart takarak sokağa uğradı. Vatan, millet, din, diyanet namına gırtlak paraladı.

Sabahlara kadar uykusunu feda ederek, saray kepazeliklerini açık açığa musavver üstüste beş tane roman yazdı. Meşhur oldu.

Balkan harbinde gönüllü asker yazıldı. Fakat cepheye gideceğine, fedai zabitler grupuna temayül etti. Hürriyet ve İtilâf mevkii iktidara gelince, tekkelere intisap eyledi. Siyah sarıklı külâhlar, uzun cübbeler giydi. Babıâli baskınında tekrar gönüllü nefer üniformasını meydana çıkardı. Edirne istirdat edilince, en parlak nutku yine üstat okudu.

Büyük harpte harp zenginlerinden birinin kambur kerimesile evlendi. Bir müddet Almanyada dolaştı. Cepheleri harp mecmualarındaki resimlerde görerek destan üstüne destan yazdı.

Harbi mağlûp bitirince harp zenginlerinin kepazeliklerini tasvir eden acıklı romanları, işin içinde bulunan salâhiyetli bir adam sıfatile yine üstat kaleme aldı, Haraşo akınında kokaine, eroine, morfine alıştı. Fransızcayı o zamana kadar biraz daha söktüğü için «Sanatkâr kısmı serseri olur» diye bir prensip tutturdu. Karısında metelik suyunu çoktan çektiği için hatuncuğu boşadı. «Bir harp zenginin kızını nasıl aldım, nasıl boşadım?» serlevhasile hatıralarını neşretti. Açık saçık hikâyeler uydurarak dünyanın parasını kazanmıya başladı.

Düveli İtilâfiye tahsisatı mesturesinden aylığa bağlanarak Anadoludakileri «Dağîler, bağîler» diye red üstüne reddetti. Asılmalarını, kazıklanmalarını istedi. Fakat vaziyet başka türlü oluverince bir müddet piyasadan çekildi. İngiliz dostlarının yardımile Afganistana geçti. Oradan Türkistana atladı. Her biri yedi göbek beyzade olan yerli derebeylerine binbir gece masalları, eski hafızlığından kalma sûreler okuyarak Kafkas şaraplarile göbek şişirdi. Ortalık durulunca «Ah vatan vah vatan» teranesile İstanbula çıktı. Avrupa görmüş, siyasette kalem yürütmüş bir mütefekkir edasile: «Cümhuriyet ne demektir, nasıl kurulur, kimler iş başına getirilir?» adlı kocaman bir eser yazdı. Bilhassa iş başına getirilecek adamları tarif ederken, esas olarak kendisini aldı. Bu hususu esere bir kat daha kıymet veren notlarda, çıkmalarda, mukaddemede açıktan açığa ilân etti.

Bir ara bütün dalavereler sökmez, o devre kadar parıl parıl parlıyan tali yıldızı kararır gibi oldu. Fakat hazret kendini tekrar topladı. Muhalefet para etmeyince, yüzde yüz millî ve yüzde yüz yerli inkılâp romanlarını peş peşe sıraladı.

Tarihî roman modası çıkınca, üç Türk bahadırının koca Macaristanı tek başlarına üç koldan nasıl fethettiklerini, Akdenizde iki çifte bir sandalla iki Türk çocuğunun Anderya Dorya'nın «Namağlûp armada» denilen donanmasını nasıl tarümar eylediklerini ballandırdı. Fantoma tercemesi, yeni harflere anahtar risalesi, öz dil denemeleri, soyadları lûgatı hep üstadın namı müstearla hakkından geldiği mevzulardı.

Ve nihayet bütün bu alanlarda at oynattıktan sonra, üstadı bir gazetede sayın muharrir olarak görebilirsiniz!

Şimdi hazret:

— Falan tarihte şöyle dedikti, kulak asılsaydı, memleket şimdiyedek ihya olurdu.

— Filân tarihte böyle buyurduktu, metelik vermediler de serveti milliyeden miliyarlar heba oldu.

— Feşmekân devirde yol gösterdik, tutulmadı...

— Vaktile işaret ettiğim gibi..

— Eserlerimin birinde etrafile izah eylediğim veçhile...

Diyerek bütün yapılan inkılâpları, tarihleri karşılaştırsa daha beşikte iken, harıl harın anlattığını yazarak herkese parmak ısırtmaktadır.

Fakat dört ayak üstüne düşen üstat muharrir, bugünü de yarına ayni dağarcık içinde götüremiyeceği için, şimdiden nesli inkıraza yüz tutmuş bir acayip canavar halinde, her yeniliği kendi çürük beyninden çıkmış vehm ede ede can çekişmektedir.

Kulak misafiri

Bayan — Bak iyi ki, bana kürk aldın, sayemde sen de ısınıyorsun!...

Karikatür 3 Yaşında

●●●

Türk mizah tarihinde üçüncü yılını idrak eden Karikatür, okuyucularından gördüğü büyük ve samimî rağbete teşekkür eder.

Üç senedir karilerine nefis ve temiz mizah zevki vermek, onları hayat müşkülâtı karşısında birparça neşelendirmek gayretile gece gündüz çalışan Karikatür, kolleksiyonlarında da görüleceği veçhile her yeni sayıda bir kat daha ilerliyerek Türkiyenin yegâne mizah mecmuası haline gelmiştir.

Üstat karikatüristimiz Ramiz, Münif Fehim, Ercüment, Sedat Nuri, Mazhar Resmor, Salih'den mürekkep ressam kadromuz bütün okuyucularımızın haklı olarak takdir ettiği sanatkârlardır.

Bundan başka Karikatür'de müstear namlarla yazı yazanlar Türkiyenin en meşhur mizah muharrirleridir.

✦

Karikatür üçüncü senesine girerken sevgili okuyucularına yeni müjdeler de veriyor.

Ressam Ramiz,

Karikatür'ün üçüncü yılında yepyeni ve emsalsiz bir karikatür serisine başlıyacaktır.

«EŞYALAR KONUŞUYOR»

Adını taşıyacak olan bu karikatür serisi üstadane ve ince mizahın, Türk mizah zekâsının hakikaten bir şaheseri olacaktır.

Yeni romanımız:

«Yanmış adam» bitti. Gelecek sayıda:

«SAHTE SERSERİ»

Adında son derece komik, son derece heyecanlı bir aşk ve eğlence romanına başlıyoruz.

Karikatür Yılbaşınızı tebrik ederken daha neşeli günleri sizinle beraber yaşıyacağına inanıyor.

— Karım diyor ki, doktor sık sık para istedi mi, bil ki hasta ölecek. Avukat ikide birde para istedi mi, bil ki dava düşecek!...

Ne Sürat!

Çok dalgın bir adamdı. Sokakta elini cebine daldırıp cüzdanını yerinde bulamayınca:

— Paramı çaldılar, cüzdanımı aşırdılar. Diye feryada başladı.

Polisler yetiştiler, Adamcağızı karakola götürdüler. Alelusul ifade verdi. Yanına yaklaşanların, omuz vuranların eşkâlini tarif etti. Karakoldan çıktıktan sonra tam iki saat her rasladığı ahbabına:

— Yankesicilerden sakın! Demin paramı çaldılar!

Diye şikâyet etmiye başladı. Hazretin ahvaline vâkıf bir ahbabı:

— Dur hele telâş etme, dedi, cüzdanını nereye koymuştun.

— İç cebime!

— Öteki ceplerine baktın mı?

— Hayır.

— Bir baksana...

Baktı ve cüzdanını pantalonunun arka cebinde sapasağlam bulunca, karakola koştu. Komiserin karşısına dikildi. Nefes nefese:

— Af buyurun bay komiser, dedi, demin, iki saat kadar evvel cüzdanımı çaldırdım diye ihbarda bulunmuştum. Halbuki yanılmışım cüzdanım cebimde imiş.

Komiser teessüfle başını sallıyarak:

— Maalesef geç kaldınız azizim, diye cevap verdi, yankesiciyi çoktan yakaladık. Muamelesi bile ikmal edildi.

İntikam

(S..) çok sevdiği bir arkadaşından bahsediyordu. Dinliyenlerden biri güldü:

— Hatırın kalmasın ama sen adamakıllı budala imişsin, dedi, sen onu methediyorsun, fakat o gezdiği, yürüdüğü yerde seni çekiştiriyor.

(S..) inanmadı:

— Atıyorsun, dedi, ben arkadaşımı bilirim... O benim aleyhimde söylemez.

— Söylemez mi? Şurada oturanlara sor. Allah rızası için bildiklerini söylesinler...

Mecliste bulunan beş kişinin hepsi bu sözü tasdik etiler:

— İnan bize... Arkadaş zannettiğin o adam hem sana küfrediyor, hem de seninle dehşetli alay ediyor...

(S...) yine inanmadı:

— Siz ağız birliği etmişsiniz, dedi, benim aramı bozmak için böyle söylüyorsunuz.

— Yalan söylemediğimizi sana isbat edersek ne yaparsın... Al daha dünkü tarihle bana yazdığı şu mektubu bir oku...

Bunu söyliyen adam cebinden bir mektup çıkararak (S..) ye uzatmıştı.

(S..) gözlüğünü taktı ve yüksek sesle mektubu okumıya başladı:

«Bana hemşireni istiyen adam hakkındaki fikrimi soruyorsun. Bu adam bizim (S..) kadar cahildir, ahmaktır, edepsizdir, sarhoştur, kumarbazdır, dolandırıcıdır...»

(S..) evvelâ şaşırdı, sonra kızdı, söylenmiye başladı:

— Yarından tezi yok ben o herifi can evinden vuracağım. Ona öyle bir iş edeceğim ki, ölünceye kadar acısını unutamıyacak...

Ertesi akşam ahbaplar yine ayni kahvede toplanmışlardı. (S..) e sordular:

— Dediğini yap ın mı? İntikamın alındı mı?

(S..) güldü: — Elbette, dedi, bir haftaya kadar iade ederim, diye keratanın yirmi beş lirasını dolandırdım.

Sakal meselesi

Kapı karşı iki komşu idiler. İkisinin yaşı da elliyi geçmişti. Birinin ötesinden berisinden ağarmıya başlamış siyah bir sakalı vardı. Öteki modaya uyarak bıyığı sakalı kazıtmıştı.

İki komşuyu mehtaplı bir gecede bir kaç yüz metre uzakta yanyana görenler, baba oğul sanırlardı.

Sakallı adam komşusunun her sabah suratını kazıyarak yoluk tavuğa dönmesine içerliyor, sakalsız bu eski kafalı adamın yelpaze sakalile uzaktan uzağa alay ediyordu.

Bir gün aralarında bir kavga çıktı.

Traşlı — Benim kafam tıpkı seninkine benzerdi, dedi, fakat çok çirkin olduğum için onu traş ettirmiye mecbur oldum.

Öteki cevap verdi:

— Benim kafam da tıpkı seninki gibiydi. Fakat onu kestirmeyi göze alamadığım için sakal koyvermiye mecbur oldum!

KISSADAN HİSSE:

Muallim — (Talebeye) Öküzü kıskanan, ona benzemek için şişinirken çatlıyan kurbağanın hikâyesi size ne öğretti bakayım.

Talebe — Efendim, öküze benzemiye çalışmamalı, dehşetli para kazanan açıkgözleri taklide gayret etmeli...

Pey akçesi

(D..) arkadaşına:

— Taksimde bir apartıman buldum, dedi, yepyeni, gıcır gıcır... Dört oda, mutfak, banyo, balkon, manza her şeyi tamam.. Aylığı da kaç lira biliyor musun... Kapıcı ücretile beraber yirmi beş lira...

Bu sözleri dinliyen arkadaş helecanlandı:

— Aman ne söylüyorsun... Hemen tutsana... Ne bekliyorsun? dedi.

(D...) cevap verdi:

— Ev sahibine pey olarak beş lira bırakmak lâzım... Bu beş lirayı da göndermesi için Konyadaki amcama mektup yazdım... Onu bekliyorum..

Amatörün zekâsı

Ertuğrul Muhsin amatör artistlerden birine ehemmiyetlice bir rol vermişti.

Piyesin birinci perdesi Temmuzda, ikinci perdesi İkincikânunda geçiyordu.

Ertuğrul Muhsin artistin birinci perdede giydiği kostüm ile ikinci perdeye çıkmıya hazırlandığını görünce fena halde kızdı:

— Bu ne hal? dedi, «Birinci perdede seyircilere mevsimin yaz olduğunu anlatmak için ince giyineceksin; ikinci perdede bilâkis gayet kalın giyineceksin» diye tembih etmedim mi? Niçin emirlerime itaat etmedin?

Genç amatör cevap verdi:

— Aman efendim itaat etmemek haddimemi düşmüş? Emrinizi yerine getirmek için biraz evvel içime iki fanilâ ile bir pamuklu don giydim.

Papağan

1938 ZE İHTİYATLI GİRENLER:

Kadın — Dün gece barda lambalar sönünce kime sarıldın?..

Erkek — Cüzdanıma!...

AH OLSA

Yazan: Çamdeviren

Bir sevgili isterim, yanakları al olsa,
Sırtında pembe hırka, önünde mangal olsa..

Bahsetmese şiirden, musikiden, resimden,
Sözlerinin mevzuu kasapla bakkal olsa!

Asrî hikâyelerden bıktı ki öyle gönlüm,
Hemen kulak kesilir bir eski masal olsa!

Uyku bile vermiyor yeni tertip şiirler,
Daha tesir ediyor insana maval olsa!

Pazara çıkarsam da yine üstümde kalır,
Benden başka kim alır şairliği mal olsa?

Kelebekler sererken toprağa şahinleri,
Bir serçe avlıyamaz düşüncem kartal olsa!

Otomobil istemem ben Hafız Cemal gibi,
Tek atlı bir araba, bir ufak sandal olsa!

Daha hoştur kilerde salam, jambon yerine,
Pastırmalar asılı, sucuklar kangal olsa!

İncelikten mi, yoksa, açlıktan mı, bilemem,
Sevgilimin endamı fidan olsa, dal olsa!

Dinliyemem doğrusu cazbant gürültüsünü,
İncesazın yerine, razıyım, kaval olsa!

Şire heves eyleme, bil ki, çıkmaz müşteri,
Kaleminden dökülen mürekkepler bal olsa!

Yine herkes dinliyor seni, ey Çamdeviren,
Sözlerin saçmasapan, yazın martaval olsa!

BAKZEDELER:

— Geçmiş olsun yahu, bu ne hal... Soyuldun mu?..
— Hayır, Yılbaşı eğlencesinden dönüyorum!...

İnsanda en güç anlaşılan şey, çıplak hakikatlerdir. Zira her açık şeyin altında bir kapalı taraf ararız.

★

Kör müsün, çakıl taşı ile pırlanta, sağır mısın, şarkı ile nara birdir. Fakat ne olursan ol, zenginlikle fakirlik bir değildir.

★

Isırmazsan dişlerini gösterme diyorlar. Isıracağım diye dişlerimi göstermiyeyim de patlıyayım mı?

★

Babasının görmesi körün işine yaramazmış.Her koyunun kendi bacağından asılması da bu demek mi?

★

Mahdumun keman, kerimenin piyano, refikanın ud çaldığı hanede pedere sağırlık yaraşır.

★

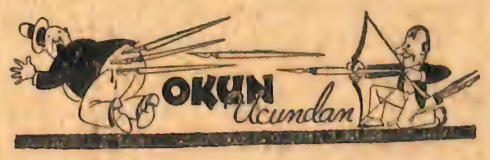

Şöhret iktidarın cezası ve istihfafın azabı imiş de yine hepimiz meşhur olmıya neden çalışırız?

★

Hürriyet namına irtikâp edilen kepazelikler bizim hürriyetten nefret etmemize sebep olsa bile, hürriyet iyi şeydir.

YENİ AŞK SAHNELERİNDEN:

— Kadınlar neden Rober Taylor'a âşık?..

— Taylör'ü tayör sanıyorlar da ondan olacak!...

Körü körüne.

Dildadesini Beyoğlundan Adaya aşırınca âdeta ferahladı.

Elli yaşını çoktan geçmişti ama, gençliği orta mektep talebelerine bile bırakmıyordu.

— Saçların seyrekleşiyor.

Diyenlere kanlı bıçaklı düşman olur.

— Dişler takma galiba?

Diyenlerle selâmı sabahı keserdi.

Beyoğlunun en fıkırdak âşiftesi güzel Eleniye - bir ev pilici zannedip - abayı yakınca paçaları sıvamış, doktorlara başvurmuş, korsalar, kültür fiziklerle büyümek istidadı gösteren göbeği yok etmişti. Kelli, feli, alımlı, çalımlı, gösterişli adamdı. Babadan kalma serveti hakkile idare ederek Karun kesilmişti. Ahbapları ona bazan «Kadıncı Riza», bazan «Sersem hovarda» derlerdi. Her tarafı, her huyu iyi idi. Sade konuştuğu, tanıştığı kadınların namusu mücessem olduklarına budalaca bir imanı vardı.

Benli Hayganoşu sobacı Mığırla münasebetsiz bir vaziyette tutmasına, Sarı Melihayı genç bir mülâzimle yakalamasına, lâf arası Eliçamu dediği Eliçayı döşemeci çırağı Mişonla cürmü meşhuda giriftar etmesine rağmen, bu kanaatinde musırdı.

— Kabahat bizde birader, diye hayıflanırdı. Karı kısmını ihmal etmemeli ihmal edince başa böyle şeyler gelir. Zavallılar beni hakikaten severlerdi. Bir şeytana uydular. Dedim ya, benim ihmalim de üstüne tüy dikdi.

* * *

Bir haftadır ortada görünmeyince dostları yine birine tutulduğunu anladılar. Allah selâmet versin, Ziyacık böyle idi. Yeni bir alâka peyda etti mi, sıra kadem basardı.

Nihayet on beş gün sonra mesele anlaşıldı. Yeni dildadenin kim olduğu öğrenildi. Hattâ hazretin:

— Her horoz kendi çöplüğünde öter de, her tavuk kendi çöplüğünde eşelenmez mi? Hatunu doğup büyüdüğü yerlerde oturtmak, belâya kaşık tutmaktır. Binaenaleyh deniz aşırı bir yere uçurmalıyım!

Diyerek gönül kuşunu Adaya geçirip Nizamda dayalı döşeli bir köşke kapadığı bile şayi olmuştu.

* * *

O yaz, Ada bu yeni misafirleri de yadırgamadı. Ziya her akşam gözbebeğini yanına alarak iskeleye iniyor, Dile çıkıyor, tur çeviriyor, görenlere:

— Ah, ah, armudun iyisini ayı yermiş. Ne doğru lâf.

Diye göğüs vurduruyor, iç çektiriyordu.

Fakat herkes diz dövüp iç çekmekle iktifa eder mi? Her insan bükemediği eli öpse, dünyada geçimsizlik kalır mı?

İşte Ada Don Joan'ı denilen sporcu Ali de böyle ellerin malına göz koyan arsız, kanaatsiz, aç gözlü bir oğlandı. Daha ilk akşam Eleniyi gözüne kestirmiş, etrafında pervane olmıya başlamıştı.

Elenin her hali, gözlerinin Velfecri okuması, yanındaki kalantorla olan münasebetinin ne şekilde bulunduğunu meydana koyuyordu.

Lâkin kadına yaklaşmak mesele idi. Ziya bey evde iken gözünü dört açıyor, İstanbula inerken de emektar hizmetçisi Şerife hanıma tembih üstüne tembih ediyor, bazan tembihleri tehdide kadar çıkarıyordu.

* * *

Ali Eleniye kollarını sallıya sallıya yaklaşamıyacağını anlayınca, bir plân kurdu. Kuvvetli kollarını dışarıda bırakan temiz beyaz bir gömlek giydi. Ayağına ütüsüz bir spor pantalon geçirdi. Saçlarını biraz karıştırdı. Eline armoniğini aldı.

Güzel bir yaz günü öğle üzeri Eleni güzel, davudî bir ses duyarak pencereye koştu. Asrî dilenciyi görür görmez tanıdı. Kendi kendine:

— Kale bu etrafımda dolasan oğlan değilse bes para istemem.

Diye güldü. Delikanlı:

Pencerede yeşil perde,
Sen uğrattın beni derde.

Diye feryat ediyordu.

Ertesi günü öğle üstü yine ayni ses şu şarkıyı söylemiye başladı:

Dizlerine kapansam,
Kana kana ağlasam.

Günler geçiyor, şarkılar değişiyordu:

Bir kerecik olsun seni ağuşuma alsam.

* * *

Bir gece çamlarda kalsak ne olur,
Felekten bir gece çalsak ne olur.

Beşinci gün Ziya bey bu tuhaf dilenciye dikkat etti:

— Bu da nerden çıktı, dedi, bir bu eksikti.

Eleni kırıtarak:

— Bırak vre, diye cevap verdi, kör zavallı. Sadaka ister.

Ve bir kâğıda bir çeyrek sararak kör dilenciye attı.

Artık bundan sonra dilencide şarkılar değiştikçe değişti.

Saat altıda beklerim seni...

Diye tutturuyor.

Seni ben öyle sevdim ki hayatım tarümar oldu.

Şeklinde sızlanıyordu.

Nihayet Eleni merhamete geldi. Kendisi için sokak sokak dilenen delikanlıya acıdı. Sadaka sarıp attığı kâğıtlara Ziya beyin İstanbula ineceği saatleri yazıyor, sevgilisini bahçe kapısından içeri alıyor, Şerife hanım mutfakta uğraşırken kuytu bir gölgelikte muhabbet ediyorlardı.

Fakat hangi şeyin sonu yoktur ki?.. Bir gün Şerife hanım Ziya beyi bir kenara çekti. Meseleyi çıtlattı. Ziya bey önce:

— Yahu işine git, buluttan nem kapmıya başladın. Kör dilenci ile de bu halt edilir mi?

Dedise de Şerife hanım şüphelerini saydı döktü. Ve nihayet bir gün Ziya bey «İstanbula iniyorum» diye evden çıktı. Bir saat sonra kör dilenci ile açıkgöz sevgilisini bahçede çapraşık bir durumda yakaladı. Ali hemen etrafı yoklıya yoklıya kör taklidi yaparak armoniğine saldırdı ise de Ziya bey soluk vermedi:

— Namusunla geç git, başım derde girmesin, delikanlı, dedi, hangimizin kör olduğu anlaşıldı.

İspinoz

BİLÂKİS ETMİYOR:

Bir mecliste konuşuyorlardı. Kübik bir tablo gibi çiy çiy boyanmış bir bayan yanındaki arkadaşına kenarda oturan ciddi bir zatı göstererek:

— Kardeşim, dedi, şu karşıda somurtmuş duran adamı görüyor musun?

— Görüyorum.

— Sakın ona hiç bir kimsenin sırrını söyleme!

— Neden? İfşa mı ediyor?

— Bilâkis etmiyor!

Kimin için toplanmışlar?

Meşhur İtalyan şairi Danonçiyo çok şimarık bir adamdır. Koyu koyuya faşist olduğundan memlekette astığı astık, kestiği kestik gibidir. Av meraklısı olan üstat, sürü sürü köpek besler. Fakat tazılarından biri soysuz çıktı. Civar köylerde tavuk bırakmamıya, hepsini bağmıya başladı. Birkaç köylü yana yakıla şikâyet ettilerse de, hazret oralı olmadı, Nihayet zavallı köylüler çaresiz kaldılar. Tazıyı bir gün geberttiler. Danonçiyonun kan başına sıçradı. İtin leşini kucaklayınca mahkemeyi boyladı. Üstadın namı dillere destan olduğundan bütün kibarlar mahkeme salonunu doldurmuşlardı. Danonçiyo etrafına bir göz gezdirip sonra köpeğinin leşine bakarak yüksek sesle:

— Zavallı hayvan, dedi, bukadar kibar insanları etrafına toplıyacağını hatırına getirir miydi?

Hâkim boş bulundu. Faşist şaire hulus çakmak için:

— Bu hayvan için toplanmadılar, dedi, sizin için toplandılar!

Bu gaf üzerine mahkemeyi dolduran bütün ahali katıla katıla güldü. Sade Danonçiyo sırıtamadı.

SIRTIMIZDAN OKUYANLAR:

Gazete sahibi — Müsaade ederseniz sayfayı çevireceğim!...

Zarurî akıbet..

(F..) baloda bayan (Z..) ile dans ederken şunları söylüyordu:

— Ne yumuşak elleriniz, ne ipek gibi cildiniz, ne gonca gibi dudaklarınız ne inci gibi dişleriniz, ne ipek gibi saçlarınız, ne bülbül gibi sesiniz, ne menekşe gibi nefesiniz var.. Ben sizin kadar güzel kadına tesadüf etmedim... Sözlerime darılmayınız... Bunlar kadın iğfal etmek istiyen bir çapkının lâkırdıları değildir. Ben namuslu bir adamım ve sizi Allahın emrie kendime almak istiyorum... Param var, mevkiim var... Sizi mesut etmek için ne eksiğim var ki...

Bayan (Z..) hayret ve dargınlıkla:

— Ne söylüyorsunuz? dedi, benim evli bir kadın olduğumu bilmiyor musunuz...

— Bilmez olur muyum a efendicigim...

— O halde bana evlenme teklifinde bulunmıya nasıl cesaret ediyorsunuz..

— Darılmayın efendim... Ben de hemen yarın evlenelim diye acele etmiyorum ya... Bana Büyükderede oturduğunuzu, kocanızın hergün kendi hususî spor otomobilile Beyoğluna gelip gittiğini söylemediniz mi? Allah gecinden versin; elbet bu ay olmazsa gelecek ay bir kaza olacak, siz dul kalacaksınız...

Açıkgözlük

Gece otomobiline bindi.. Yolda elini cebine daldırınca cüzdanını evde unuttuğunu anladı. Ne yapacağını düşünürken gideceği yere varmıştı. Otomobilden indi, şoföre:

— Bana bak arkadaş, dedi, şu kibritini versene... Otomobilin içine beş lira düşürdüm. Buluvereyim.

Şoför bu sözü duyunca etrafına bakındı. Sokakta kimse olmadığını görür görmez gaze bastı. Son süratle köşeyi döndü.

Dünyada ne açıkgözler vardır.

Daha kurnaz..

Meyhanede karşılaştılar. Sade o meyhanede içmiye gelmemişler, yoldaki bütün içki evlerine uğramışlardı. Kadehleri tokuşturduktan sonra uzun boylusu:

— Bizim hatun işi azıttı artık, dedi, her gece ruyasında kendisini benden boşanıp zengin bir herifle evlenmiş görüyor.

Kısa boylusu başını sallıyarak:

— Seninki benimkinden hatırnaz, diye cevap verdi. Benim karı gündüz uyanıkken de görüyor.

Don Kişotun farkı!

Meşhur Fransız romancısı Romen Rolan'ın Fransanın cenubunda büyük bir şatosu vardır. Meşhur romancı yorulduğu zaman buraya çekilir, istirahat eder, ava çıkar, balık tutar, dinlenir. Fakat bazı aziz (!) dostları ona bu imkânı bırakmazlar.

— Üstadın canı sıkılmasın, adamsızlıktan patlar!

Diyerek bavullarını kapar, Romen Rolan'ın başına belâ olurlar.

Geçenlerde böyle belâlardan biri zavallı muharririn şatosuna çıkageldi. Aradan on gün geçip misafir gitme temayülleri göstermeyince, bir sabah Romen Rolan sordu:

— Azizim, Don Kişotla aranda ne fark var, biliyor musun?

— Hayır.

— Don Kişot hanları şato zannederdi, sen şatoları han saniyorsun!

NİŞANLILAR ARASINDA:

— Amerikada geçenlerde bir kadın inat etmiş, yirmi dört saatte erkek olmuş.

— Aman güzelim, evlenmeden evvel gel seni bir defa doktora muayene ettirelim, ne olur ne olmaz!...

Küçük Sahneler

İstanbulda ●●● ●●● Bir köylü

Halil dayı Anadolunun çarıklı diplomat denen cinsinden bir ihtiyardır. Okuması, yazması yoktur. Fakat nice benim diyen okuyup yazanları nasırlı parmağının ucunda oynatır.

Halil dayı geçenlerde İstanbula gelmişti.

Bir akşam üstü Beyoğlu caddesinde dolaşıyor, vitrinleri seyrediyordu.

Camekânlardan birinde tunçtan bir biblo gözüne ilişti. Bu şaha kalkmış bir at heykelciği idi. Halil dayı demirden bir atın hakikî bir ata bukadar benzemesine hayret ediyor, bir türlür vitrinin önünden ayrılamıyarak hayran hayran mırıldanıyordu:

— Allah Allah... Bir canı eksik.. İnsan bu at yumurcağını camı kırıp sokağa fırlıyacak sanıyor.

On beş, on altı yaşında bir çırak camekânın önünde ihtiyar bir köylünün ağzı hayretten yarı açılmış, atı seyrettiğini görünce dayanamadı; sokağa çıktı ve onunla eğlenmek istedi:

— Ne bakıyorsun hemşeri.

— Hiç oğul.. Şu ata şaşıp kaldım da... Bunu kim yapmış böyle... Sahisinden farkı yok...

Çırak güldü, elini göğsüne götürerek:

— Ben yaptım, dedi.

Halil dayı buna inanmadı, şüpheli bir gözle çırağı baştan ayağa kadar süzdü ve gülümsedi. Köylünün bu bakışı ve bu tebessümü çırağı kızdırmıştı.

Delikanlı:

— Ne bakıyorsun? dedi, beğenemedin mi? Bunu benim yaptığıma inanmadın mı?

Halil dayı yine güldü:

— İnandım oğul inandım, dedi, bunda inanmıyacak bir şey yok... Senin anan koskoca bir sıpa yaptıktan sonra senin yumruk kadar bir at yaptığına neden inanmıyayım.

Halil dayı biraz sonra başka bir mağaza önünde durmuştu. Camekânda gördüğü fotoğraf makinelerini - ayıp değil ya - tanıyamamış ve hiç bir şeye benzetememişti.

— Lâmba desem değil, fener desem değil... Acep ne ola ki? Diye düşünüyordu.

Nihayet dayanamadı. Mağazaya girdi ve tezgâhtara merakını anlattı.

İhtiyar bir köylünün bir fotoğraf makinesine alâka göstermesi tezgâhtarın tuhafına gitmişti. Köylü ile eğlenmek için:

— Bunda anlaşılmıyacak ne var baba, dedi, biz eşek kafaları satıyoruz.

Halil dayı hiç hayret göstermedi.

— Amma bereketli ticaretmiş bu eşek kafası ticareti, dedi, görüyorum ki malınızın hepsini satmışsınız... Dükkânda bir tek eşek kafası kalmış...

Boncuk

— Ben kara gözlüyü beğendim...

— Ben de Hacivadı!..

TAVSİYENİN HAYVANCASI:

..... Dokturun muayenehanesine girdiği zaman, bir sürü müşteri vardı. Fakat hademe bizim üstadı tanıdığı için iltimas yaptı. Hemen içeri soktu.

..... İlk söz olarak:

— Birdenbire hastalanmıştım, dedi, ayak üstü bir eczacıya uğradım.

— Eczacıya mı başvurdun. Kimbilir ne hayvanca bir şey tavsiye etmiştir.

— Evet bir doktora git dedi.

Yanmış Adam

KOMİK, esrar ve ZABITA Romanı

— 22 —

Karamanlı dışarda ayıldıktan sonra tekrar mahkeme salonuna getirilmiş ve suç şeriki töhmetile Hasanın yanmdaki sandalyeye oturtulmuştu.

Herif acardı. Muskanın içindeki senet meydana çıkınca da bir miktar şirretlik etmek istemişti:

«Senet benim degüldür. Şahitsiz senet olur mu? Birisi benim yazımı, imzamı tahlit etmiştir. Ben variyetli adam olduğum için tüşmanlarım çohtur» gibi basma kalıp lâkırdılarla kendini müdafaaya çalıştı.

Fakat delillerin ve şahitlerin kuvveti karşısında bu inkârın sökmiyeceğini anladığı için sonradan ağız değiştirdi:

«Ben o gece fazla zerhoştum... Ekmeğimi yimiş bir adamın gendi evladım mahammdaki bir gıza sarhıntılık etmesine efkârlandım. Ola ki zerhoşluğumu gören tüşmanlar elime bir galem virmişler, agnadın mı efendim, bana bu senedi yazdırmıştırlar» gibi sözler söylemiye başladı.

Günlerdenberi süt dökmüş kedi gibi Karamanlının dizi dibinde uslu uslu oturan Rum dilberi de meğer malın gözü imiş.

Üzerindeki baskının kalktığını görünce öyle bir açılış açıldı ki, deme gitsin...

Eleniça, kapana kısılmış bir tilkinin etrafında uçan ve rasgele ötesini berisini gagalıyan bir vahşî kuşa dönmüştü:

— Yalan, o ki soyleyor bu adam hepsi yalan diyordu; bu Haralambo efendi çok fena adam... Her zaman her zaman bana solyeyordu: «Ben Huseyni oldureceyim... Seni götüreceyim kilisede... Yapacayim seni kendime kari... Ama ben istemeyor bu Haralambo efendiyi..

Hâkim, Hasanı bir kere daha ayağa kaldırdı:

— Evlâdım Hasan, dedi, zannederim artık müdafaa da beyhude; şimdiye kadar yaptığın vurdum duymaz, alık rolü sökmez. Binaenaleyh sana tavsiyem şudur ki, artık hakikati olduğu gibi söyle... Bir arkadaşına karşı büyük bir suç işledin... Fakat bunu artık açıkça itiraf etmek suretile son bir fazilet göster... «Kanun belki seni affeder» yolu bir sahte vaitle seni iğfal edecek değilim. Cezanı nasıl olsa çekeceksin... Fakat bu hakikati itiraf eder ve mahkeme karşısında nedamet gösterirsen, Allaha, vicdanına ve belki de buradaki gayri mesul dinleyicilere kendini affettirirsin. Hadi oğlum, artık şu sana hiç yakışmıyan enayi rolünü bırak...

Nutuk müessirdi. Hasan cevap verdi:

— Senet Haralambo efendinindir. Haralambo efendi bana bu senedi vermiş ve beni arkadaşımı öldürmiye teşvik etmiştir.

Artık inkârın beyhudeliğini anlıyan Haralambo haykırdı:

— Diyelim ki ben seni cinayete teşvig ettim... Madamki sen namuslu adamsın... Ne deyi gabul ettin..

Hasan hayretle gözünü açtı:

— Şu mahkemede yüze yakın insan var. Allah rizası için söylesinler. «Ben namuslu adamım» diye bir iddiada bulundum mu? Belki ben namuslu adamım... Fakat inanılmıyacağını bildiğim için bunu söylemiye lüzum görmüyorum...

Hâkim müdahale etti:

— Hasan bunlar mevzu harici bir takım münakaşalar... Haralambonun seni teşvik ettiğini itiraf ettin... Katil sen olduğunu da ayni sarahatle söyle..

Hasan canlanmıştı: — Ayni sarahatte lâkırdı mı istiyorsunuz benden? dedi. O halde söyliyeyim: «Katil ben değilim». Ben Hüseyni öldürmiye memur edildim fakat öldürmedim.

Hâkim yumruğunu masaya vurdu:

— Sen insanı çıldırtacak tarzda lâkırdı söylüyorsun.

Hasan komik bir hiddetle cevap verdi: — Allah Allah efendim... Siz çıldıracaksınız diye ben yalan mı söyliyeyim? Katil değilken kendime katil mi diyeyim... Katil olduğuma inanıyorsanız beni mahkûm edersiniz olur biter... Hem vallahi, billâhi hatırım da kalmaz.. Çünkü zevahir benim aleyhimde..

Hâkim acmacak mevkide idi:

— Bir tecrübe daha, dedi, katil olmadığına yemin eder misin?

— Dinim, imanım, namusum namına yemin ederim vallâhi billâhi...

Vakit geçmiş, ortalık kararmıştı. Hâkim mübaşire:

— Lâmba yaksanıza ne duruyorsunuz, diye bağırdı, sonra tekrar Hasana hitap etti:

— Yalan söylüyorsan Hüseynin ruhu seni çarpsın mı?

— Çarpsın razıyım...

Bu esnada garip bir şey oldu. Pencerenin dışında kocaman bir çınar ağacı vardı. Bu çınarın yaprakları birdenbire hışırdamış ve dallardan birinin üzerinde bir adam görünmüştü. Karamanlının birdenbire:

— Hüseyin... Hüseyin... Hüseyin, diye bağırarak yere yuvarlandığı görüldü.

Biraz sonra Eleniça, iki ihtiyar Ermeni dudusu, hizmetçi Katina da büyük bir heyecan ve korku ile ayni feryadı koparıyorlar ve mahkeme biribirine giriyordu. Doğrusunu isterseniz bütün Hüseyini tanıyanların ağaçtaki adamı görünce «Hüseyin» diye bağırmaları benim dizlerimin bağını da çözmüştü. Ne oluyordu? Yobaz hocaların vaız esnasında bağıra bağıra iddia ettikleri gibi Hüseyin kanının intikamını aramak üzere ahretten mi dönüyordu.

Hâkim metin adamdı. Biraz şaşalar gibi olduktan sonra jandarmaya emir verdi ve ağaçtaki adamı birkaç dakika sonra karşısına getirtti.

— Sen kimsin?

— Ben Tıbbiyenin son sınıfından Karamanlı Hüseyinim.

— Yahu seni öldürüp yakmadılar mı?

Hüseyin lâübali bir çocuktu: — Öyle olsa huzurunuza çıkabilir miydim? dedi.

Hâkim bu defa hayretle Hasana sordu:

— Bu sahiden Hüseyin mi?

Hasan gülümsiyordu: — Hüseyin efendimiz...

İki genç biribirlerine gülüyorlardı.

Hasan — Başımı derde uğrattın Hüseyin... Çok geciktin? dedi.

Hâkim heyecanla ayağa kalkmıştı.

— Mahkemeyi tatil ediyorum, dedi ve herkesin ayağa kalktığını görünca elile işaret ederek:

— Maamafih oturun, dedi, şimdi artık mahkemede değiliz... Fakat ben her şeyi gözüme alarak bu rezaletin hakikatile bizzat meşgul olacağım..

Hâkim yerinden inmişti. Hasan ile Hüseyine yürüdü:

— Çapkınlar, dedi, devlet mahkemesini aylardanberi işgal ettiniz. Bunun cezasını tabiî çekeceksiniz... Fakat şimdi derhal bu rezaleti izah etmezseniz sizin ikinizi de alelâde bir hemşeri sıfatile ayağımın altına alıp eşek sudan gelinciye kadar döveceğim... Şüphe ediyorsanız işte bir de yemin... Vallahi, billâhi...

Halk ruya gördüğünü zannediyor, ortalıkta Hüseyinin dirilmesine sevinerek ağlıyan Eleniçanın hıçkırıklarından başka ses işitilmiyordu. Hasan Hüseyni elinden tuttu:

— Dayak tehdidine hacet yok efendimiz, dedi, artık hakikati saklamak için sebep kalmadı. Efendimiz biz çok fakir iki Tıp talebesiyiz. Yanan ahırda bulunan ceset bizim yahut bir başkasının elile öldürülmüş bir insanın cesedi değildi. Hastanede ecelile ölmüş ve Karacaahmet mezarlığının Seyitahmet deresi civarına gömülmüş bir adamın cesidi idi... Biz Hasan ile Hüseyin dersimize çalışmak için arasıra bir iki mecidiye tedarik eder ve mezarcıdan taze gömülmüş bir ölü satın alarak gece yarısına doğru bir el arabası içinde köşke getirir ve kesip biçerek dersimizi hazırlardık.

Hüseyin hasta olan süt annesini ziyaret etmek ve bazı hususî işlerini görmek üzere Karamana hareket etmişti. Tesadüf olacak, o gece ilk önce tevkif edilen ve sonra beraet eden Kara oğlan ahıra girmiş. Benim kafasını vücudünden ayırdığım ölüyü görünce korkmuş ve elindeki kibriti atarak ahırı tutuşturmuş... Bunu kendisinin de itiraf ettiğini derhatır buyurursunuz. Binaenaleyh ölü ecelile ölmüş ve iki gün evvel mezarlığa gömülmüş bir ölünün ölüsüdür... Hakikati neye sakladığım meselesine gelince: Bu Haralambo efendi hakikaten Hüseyni ortadan kaldırmak istemiş ve bana iki bin lira teklif ederek bir de senet vermişti.

Kazadan sonra bir kurnazlık aklıma geldi. Kendimi Haralamboya Hüseynin katili gibi göstererek şu parayı alayım ve zavallı fakir arkadaşıma vereyim, dedim... Malûm ya Hüseynin Karamanlıda bunun belki on misli alacağı vardır. Hâsılı arkadaşımın alacağının tahsili için bu kazayı ve arkadaşımın tesadüfen İstanbuldan uzak bulunmasını bir fırsat bildim. Ancak vukuat beni itham edince şaşırdım. Ayni maksatla, yani fakir arkadaşımın alacağının hiç olmazsa ikibin lirasını kurtarmak gayesile süküttta devam ettim... Hakikat bundan ibarettir.

Hâkim bir şey söyliyecekti. Fakat Karamanlı bağırdı:

— Yoo.. Gayri mahkemede deyiliz.. Söz benimdir... Az galdı gara gara yanıyordum... Şükür Allaha ki Hüseyin sağmış... Ben gayri Eleniçadan vazgeçiyorum... Senetteki iki bin lirayı Hasan edepsizine deul, sabık merhum şerikimin oğluna veriyorum. Benden başka alacağı galmıyacağına dair ibra senedi virmek şartile...

Eleniça Hüseyinin elini tutmuş, sevincinden ağlıyordu.

Hâkim — Neticeye hemşeri sıfatile memnun oldum, Haralambo efendi, dedi, fakat mahkeme resmen yeniden başlayınca nasıl işin içinden çıkacaksın..

Haralambo boynunu büktü:

— Gayri o senin efendilugune galmış bir iş, dedi, Eleniçayı gaptırdık, iki bin lirayı da virdik... Üstelik bunca gorhu da çektik... Gayri ceza verirsen de hafif tarafından vir gözünü seveyim...

— SON—

GEL DE ANLA:

Kız — Memur ne dedi?..
Köylü — İki çivi arasında mıhlanıp kalma, hatırın için dünya âlem çivi kesemez, gözünü aç iki papel cezayı perçimlersem, kerpetenle söktüremezsin, dedi!...

TARİHTEN ÇİZGİLER: NAZENİNLER GEÇERKEN:

Satıcı — Lokman hekümün ye dediği...
Eski bir bahriyeli — Denizde olsa pusulamı şaşırtırdı...
Kocakarı — Boyunuz devrilsin inşallah...
Hoca — Tövbe estağfurullah...
Hafiye — Jurnalı basacağım dedim mi, bir gece olsun koynuma alırım...
Bir saray tüfekçisi — Sen ne halt ediyorsun be, ben şimdi kocasından boşatıp nikâh ederim!...

Niçin Galata köprüsünden açıkken geçilmiyor da kapalı iken geçiliyor?

★

Muziplik iyi adamların fenalığı imiş, şu halde fena adamların iyiliği sayılmasında bir mahzur var mı?

★

Bazı alış verişlerde satıcı için bir göz bile çok iken müşteriye bin tane göz az gelir. Öyle zamanlar müşterilerin gözlerini büsbütün yumup işi talie bırakmaları hayırlıdır. Bilhassa: evlenme denilen alış verişte..

Çalışmadan yaşanır mı

Hâkim sabıkalı kasa hırsızına sordu:

— Beş sene hapisten sonra tekrar kasa soymıya kalkacağın hiç memul edilmezdi.

Sabıkalı içini çekti:

— Hakkınız var bay reis... Beş sene istirahate ve tembelliğe alıştıktan sonra gece karanlıklarında tekrar mesleğe dönmek zor ama ne çare, sanat... Çalışmadan yaşanır mı?

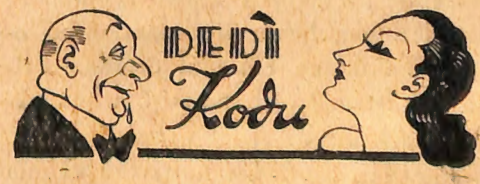

Almanlar «Hiç kimse elinde balta ile doğmamıştır» derler. Fakat hayret değil mi? Bugünlerde bu söz Almanyada insan kafalarını balta ile kesmiye mâni olamıyor.

★

Niçin insan kızgın iken döver de, demir kızgın iken dövülür?

★

Eskiden «Fazilet durdukça kıymeti artar bir metaı manevidir» demişler. Demek onun da antikası makbul.

Filozof

Rayolin diş macunu niçin kullanmalıdır. Çünkü

Güler yüz

için ilk şart
güzel diş

Güzel diş

için ilk ve
en esaslı şart da

Radyolin

Kullanmaktır.

RADYOLİN

MİKROPLARI % 100 ÖLDÜRÜR, DİŞLERİ FIRÇANIN GİRMEDİĞİ YERLERE KADAR NÜFUZ EDEREK TEMİZLER, PARLATIR, DİŞ ETLERİNİ BESLER HASTALANMALARINA MÂNİ OLUR.

Dişlerinizi her gün Radyolin diş macunu ile fırçalayınız.

iki tehlike işareti: nezel ev baş ağrısı

oğuk algınlığının
ı ilk alâmetlerini

Gripin

e bertaraf etmez-
niz birçok ağır
astalıklara tutul-
ak tehlikesi baş
östermiş demek-
ır.

Gripin

ütün ağrı, sızı ve
ıncıları derhal
indirir. Gripe, ro-
ıatizmaya, diş, si-
ır, adale, bel ağ-
larile kırıklığa
ırşı bilhassa mü-
essirdir.

GRİPİN'i tecrübe ediniz.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.
İsim ve markaya dikkat. Taklitlerinden sakınınız.

Markamız Sağlamlık
ve
Ucuzluğun teminatıdır

Erkek ve kadın kumaşları
Kunduralar, Saraciye, Hazır elbise,
Tuhafiye eşyası vesaire
YERLİ MALLAR PAZARLARI

Basıldığı yer: Yedigün Matbaası

Sahibi: Sedat S. — Umum Neşriyat Müdürü T. Şükrü

KARİKATÜR

— Piyangonun büyük ikramiyesi bizim bir arkadaşa çıktı...
— Deme, adam sevincinden çıldırmıştır....
— Çıldırmaz olur mu? Kaç para çıktığını dosdoğru karıma söylemiş!...